

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1921 kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
förhöjning av vissa av statsmedel utgående understöd.*

I en till riksdagen den 11 mars 1921 avlåten proposition, nr 196, som hänvisats till bankoutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, »att den enligt kungörelse den 28 juni 1918 utgående tilläggsersättningen till vissa i statens tjänst skadade arbetare med flera måtte för tiden från 1921 års början utgå med belopp, motsvarande 125 procent av vederbörande livränta eller understöd».

Genom ovanberörda kungörelse den 28 juni 1918 har Kungl. Maj:t förordnat, att arbetare, som på grund av genom olycksfall i statens tjänst åsamkad skada jämlikt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete vore berättigad till livränta av statsmedel med ett årligt belopp av minst 90 kronor, ävensom genom olycksfall i statens tjänst avliden arbetares enligt samma lag livränteberättigade änka och barn, finge, utöver dem enligt nämnda lag tillkommande livräntor, från och med år 1918 uppbära tilläggsersättning med ett årligt belopp motsvarande tre fjärdedelar av samma räntor. Vidare förordnade Kungl. Maj:t i samma kungörelse, att personer, vilka, utan att vara berättigade till livränta enligt nämnda lag, såsom ersättning i anledning av olycksfall eller ådragen kroppsskada tillerkänts eller kunde komma att tillerkännas livränta eller årligt understöd av statsmedel enligt de i samma lag angivna grunder, finge härutöver uppbära tilläggsersättning med belopp och under villkor i övrigt, som här ovan angivits, dock att dylik förhöjning icke finge äga rum beträffande livränta eller understöd, varå krigstidstillägg åtnjötes.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 8 saml. 31 häft. (Nr 38—39.)

I skrivelse den 25 september 1920 har riks försäkringsanstalten gjort framställning om att den tilläggsersättning, som avses i förenämnda kungörelse, finge från och med år 1921 utgå med ett årligt belopp, motsvarande 125 procent av livräntan eller understödet.

Över denna framställning hava utlåtanden avgivits av åtskilliga myndigheter, bland annat av statskontoret, som förklarar sig icke hava något att erinra mot, att den föreslagna förhöjningen i likhet med vad som bestämdes år 1918 erhöles karaktär av en för framtiden bestående förmån.

*Departements-
chefen.*

Departementschefen har för egen del anfört följande:

»Sedan frågan om beredande av förbättrade existensvillkor för vissa livräntetagare enligt 1901 års lag senast var före, hava levnadskostnaderna stigit högst avsevärt. Vid tiden för uttjärdande av 1918 års kungörelse i ämnet uppgick enligt socialstyrelsens beräkningar det tal, som anses motsvara den allmänna stegringen av levnadskostnaderna sedan juli månad 1914 till 119. Motsvarande tal för den 31 december 1920 är 171. Svårigheten för att icke säga omöjligheten för en person, som är i total avsaknad av sin arbetsförmåga, att under rådande förhållanden existera å honom nu tillkommande belopp — 525 kronor — torde ligga i öppen dag. En dylik invalid arbetare måste därför i regel vara nödsakad att anlita fattigvården. Då emellertid den skada, som vållat hans invaliditet, åsamkats honom genom arbete i statens tjänst, synes det mig böra åligga staten ej fattigvården att bereda honom ett nödortfött uppehälle. Vad då beträffar formen för dylik hjälp från det allmännas sida kunde det visserligen ifrågasättas att nu vidtaga en mer tillfällig förhöjning av ifrågavarande livräntor och understöd. Men då dessa med nu föreslagen höjning, trots den stegring av penningvärdet, som är att förvänta, uppenbarligen icke räcka till mer än nödortfött hjälp, synes mig förhöjningen även denna gång böra göras permanent. Med hänsyn jämväl härtill anser jag förhöjningens storlek vara väl avvägd och finner kostnaden för statsverket, till en början omkring 30,000 kronor om året, icke avskräckande i betraktande av det behjärtansvärda ändamålet.»

Beträffande utredningen i övrigt tillåter sig utskottet hänvisa till ovanberörda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag. Erforderliga medel torde, på sätt i propositionen föreslås, böra utgå från det under elfte huvudtiteln upp-

tagna förslagsanslaget till »statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete».

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 28 april 1921.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Gustafsson, Öhngren, Vindahl, Johansson* i Friggeråker, *Wigforss, Östberg, Waller och Söderbom* samt

av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Borg, Sommelius, Ryberg, Wikström, Persson* i Björnsbyholm och *Höglund*.
